

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 1190/2023
05.11.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија Драгане Маринковић, председника већа, Зорице Булајић и Ирене Вуковић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Јасмина Михаиловић, адвокат из ..., против туженог „Ковачки центар“ д.о.о. Ваљево, чији је пуномоћник Душан Деспотовић, адвокат из ..., ради поништаја решења и утврђења, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3882/22 од 20.12.2022. године, у седници одржаној 05.11.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3882/22 од 20.12.2022. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Ваљеву П1 224/22 од 13.09.2022. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца и поништено решење туженог број .. од 29.07.2021. године, као незаконито. Ставом другим изреке, утврђено је да је тужилац засновао радни однос на неодређено време код туженог почев од 01.08.2021. године. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу надокнади трошкове спора у износу од 120.000,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 3882/22 од 20.12.2022. године, ставом првим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу првом и другом изреке и одбијени, као неоснован тужбени захтеви тужиоца којим је тражио да се поништи као незаконито решење туженог број .. од 29.07.2021. године и утврди да је тужилац засновао радни однос на неодређено време код туженог од 01.08.2021. године. Ставом другим изреке, преиначено је решење о трошковима поступка садржано у ставу трећем изреке првостепене пресуде тако што је одбијен захтев тужиоца за накнаду трошкова парничног поступка у износу од 120.000,00 динара. Ставом трећим изреке, обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 87.000,00 динара. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове жалбеног поступка у износу од 33.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и због погрешне примене материјалног права. Врховни суд није разматрао допуну ревизије од 30.11.2023. године која је поднета након истека законом предвиђеног рока за изјављивање овог правног лека.

Тужени је поднео одговора на ревизију.

Врховни суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11...18/20) и утврдио да ревизија тужиоца није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку на коју Врховни суд пази по службеној дужности, а битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку не може бити разлог за изјављивање ревизије.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је уговором о раду од 20.11.2014. године засновао радни однос код туженог на одређено време до 31.12.2014. године, ради обављања послова „помоћни послови ...“ . У овом уговору није наведен основ за заснивање радног односа на одређено време. Тужилац је након тога континуирано закључивао са туженим уговоре о раду на одређено време у току 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020. и 2021. године. Последњи уговор о раду на одређено време закључен је до 31.07.2021. године, односно најдаље до завршетка пројекта. Тужиоцу је престао радни однос код туженог 31.07.2021. године, као даном истека времена на који је заснован, на основу решења од 29.07.2021. године. Од момента заснивања радног односа до престанка истог тужилац је радио у истом погону и на истим пословима. Тужилац је у периоду од 21.10.2014. до 01.10.2016. године био радно ангажован због повећаног обима посла, а од 01.10.2016. године па надаље је радио на одређено време због рада на пројектима.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је применом одредбе члана 33. и 37. Закона о раду усвојио тужбене захтеве тужиоца. Уговор о раду на одређено време по коме је тужилац ступио на рад код туженог не садржи основ за заснивање радног односа на одређено време, те је као такав незаконит. Накнадно закључени уговори о раду са навођењем основа - најдаље до завршетка пројекта, због потребе реализације пројекта по више различитих уговора не воде правном оснажењу наведеног уговора с обзиром да је без навођења основа за заснивања радног односа на одређено време тужилац стекао статус запосленог на неодређено време још приликом закључења првог уговора, ступањем на рад код послодавца. Код изложеног поништено је оспорено решење о престанку радног односа и утврђено да је тужилац засновао радни однос на неодређено време почев од 01.08.2021. године, како је и тражено тужбеним захтевом.

Другостепени суд није прихватио закључак првостепеног суда, већ је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбене захтеве, с позивом на одредбе Закона о буџетском систему чије су норме обавезујуће и за туженог који је био у примени који је предвиђао забрану запошљавања до 31.12.2015. године односно најкасније до 31.12.2020. године. Како је у конкретном случају изостала сагласност Владе за

запошљавање нових лица, па и тужиоца ради попуњавања слободних радних места код туженог као корисника јавних средстава, то је ожалбена пресуда преиначена и одбијени тужбени захтеви тужиоца.

По оцени Врховног суда, побијана другостепена пресуда заснована је на правилној примени материјалног права.

Одредбом члана 33. став 1. тачка 7. Закона о раду уговор о раду садржи трајање уговора о раду на одређено време и основ за заснивање радног односа на одређено време.

Тужени према члану 2. став 1. тачка 5, 7. и 8. Закону о буџетском систему („Службени гласник РС”, број 54/09... 62/13 и 63/13 - исправка), спада у кориснике јавних средстава, па се у односу на њега примењују одредбе и тог закона. Законом о изменама и допунама тог Закона („Службени гласник РС“ број 108/2013 од 06.12.2013. године) у члану 27е додати су нови ставови 34. и 35. којима је прописано да корисници јавних средстава не могу заснивати радни однос са новим лицима ради попуњавања слободних, односно упражњених радних места до 31.12.2015. године, а изузетно од тог става радни однос са новим лицима може се засновати уз сагласност тела Владе, на предлог надлежног министарства, односно другог надлежног органа, уз претходно прибављено мишљење министарства, а поступак за прибављање сагласности прописан је Уредбом о поступку за прибављање сагласности за ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава („Службени гласник РС“ бр. 113/2013, 21/2014, 66/2014, 118/2014, 22/2015, 59/2015, 62/19 и 50/20). Наведена одредба члана 27е став 34. Закона, новелирана је каснијим изменама и допунама („Службени гласник РС“ број 142/2014... 149/2020), тако да корисници јавних средстава не могу заснивати радни однос са новим лицима ради попуњавања слободних односно упражњених радних места до 31. децембра 2016. године („Службени гласник РС“ број 103/2015), затим до 31. децембра 2017. године („Службени гласник РС“ број 99/16), до 31. децембра 2018. године („Службени гласник РС“ број 113/17), до 31. децембра 2019. године („Службени гласник РС“ број 95/18 и 31/19), односно до 31. децембра 2020. године („Службени гласник РС“ број 72/2019 и 149/2020).

Законом о изменама и допунама Закона о буџетском систему („Службени гласник РС“ бр. 149/2020 од 11.12.2020. године - са применом од 01.01.2021. године и 92/2023 од 27.10.2023. године) чланом 3. додат је и члан 27к, којим је прописано да је у одређеним случајевима дозвољено заснивање радног односа на неодређено време и без сагласности надлежне Комисије Владе РС, уколико су испуњени предвиђени услови у законом предвиђеном поступку. Наиме, у периоду од 1. јануара 2021. године до 31. децембра 2026. године корисницима јавних средстава дозвољено је да без посебних дозвола и сагласности у текућој календарској години приме у радни однос на неодређено време и радни однос на одређено време у својству приправника до 70% укупног броја лица којима је престао радни однос на неодређено време по било ком основу у претходној календарској години (умањен за број новозапослених на неодређено време и одређено време у својству приправника у тој календарској години), док о пријему новозапослених на неодређено време и одређено време у својству приправника изнад тог процента одлучује тело Владе, на предлог надлежног органа, уз претходно прибављено мишљење Министарства. Изузетно од става 1. овог члана, тело

Владе из става 1. овог члана може једним актом дати сагласност новооснованом кориснику јавних средстава на број лица који тај корисник може примити у радни однос на неодређено време и одређено време у својству приправника у календарској години у којој је основан.

Запошљавање из члан 27к ст. 1. и 2. овог члана може се реализовати уколико корисник јавних средстава има обезбеђена средства за плате, односно зараде, са припадајућим порезом и доприносима за новозапослене, као и под условима и у складу са процедурама предвиђеним посебним прописима. Почев од 1. јануара 2021. године укупан број запослених на одређено време (изузев у својству приправника), лица ангажованих по уговору о делу, уговору о привременим и повременим пословима, преко омладинске и студентске задруге, као и посредством агенције за привремено запошљавање и лица ангажованих по другим основама, код корисника јавних средстава, не може бити већи од 10% укупног броја запослених на неодређено време, осим изузетно, уз сагласност тела Владе, на предлог надлежног органа, уз претходно прибављено мишљење Министарства. У ограничење из става 4. овог члана не убрајају се лица у радном односу на одређено време ради замене одсутног запосленог до његовог повратка, лица радно ангажована посредством Националне службе за запошљавање у циљу спровођења мера активне политике запошљавања у складу са прописима који уређују област запошљавања (јавни радови и додатно образовање и обуке), лица ангажована ради реализације пројеката који се финансирају средствима Европске уније или средствима донација, уколико се накнаде за њихов рад, са припадајућим порезима и доприносима, финансирају из ових извора, као и лица ангажована од стране корисника програма обуке, акредитованих реализатора обуке који су уписани у Сталну листу предавача и других реализатора обука коју води Национална академија за јавну управу.

Уредбом о поступку за прибављање сагласности за ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава („Службени гласник РС“ бр. 159/2020 и 116/2023) ближе је уређен поступак за прибављање сагласности из ст. 1, 2. и 4. овог члана.

Чланом 105. наведеног Закона прописано је да ако су одредбе других закона, односно прописа у супротности са овим законом, примењују се одредбе овог закона.

У конкретном случају, тужилац је био у радном односу код туженог у периоду од 20.11.2014. године до 31.07.2021. године, по основу више сукцесивно закључиваних уговора о раду на одређено време. Уговор о раду на одређено време од 20.11.2014. године, на основу кога је тужилац ступио на рад код туженог не садржи основ за заснивање радног односа, што је супротно правилу из члана 33. став 1. тачка 7. Закона о раду, али што у конкретном случају не води утврђењу постојања радног односа на неодређено време, као ни чињеница да је тужилац био у радом односу код туженог у континуитету 6 година и 4 месеца, како је правилно закључио другостепени суд.

Наиме, одредбе Закона о буџетском систему којима је прописана забрана заснивања радног односа са новим лицем, ради попуњавања слободних, односно упражњених радних места осим у изузетним случајевима уз сагласност надлежног органа Владе, су *lex specialis* у односу на одредбе Закона о раду којима се прописују услови за заснивање радног односа што произилази из одредбе члана 105. тог закона.

Како је тужилац био радно ангажован у периоду када тужени као корисник јавних средстава није био у могућности да заснује радни однос са новим лицима ради попуњавања слободних, односно упражњених радних места, осим када за то постоји сагласност тела Владе и предлог надлежног министарства, односно другог надлежног органа, а уз претходно прибављено мишљење министарства, што овде није случај, и по оцени Врховног суда нема услова да се утврди да је тужилац засновао радни однос на неодређено време. С тим у вези без утицаја је што уговори о раду на одређено време на које указује ревизија нису садржали основ за заснивање радног односа на одређено време, као и то што је тужилац у континуитету ради дуже од 24 месеца.

Како дакле нису испуњени услови за заснивање радног односа на неодређено време, то је и радни однос заснован на одређено време уговором о раду од 30.06.2021. године, по самом закону престао на основу одредбе члана 175. Закона о раду, због чега је неоснован и тужбени захтев за поништај оспореног решења о престанку радног односа.

Наводи ревизије да је забрана примања у радни однос на неодређено време код корисника јавних средстава важила до 01.01.2021. године и с тим у вези да је и након тога тужени са тужиоцем закључио још уговора о раду на одређено време, не утичу на правилност побијане одлуке. Ово стога што је у периоду од 01.01.2021. до 31.12.2026. године корисницима јавних средстава дозвољена могућност новог запошљавања, без посебних дозвола и сагласности, али под условима из члана 27к измена и допуна Закона о буџетском систему („Службени гласник РС“ број 149/20), при чему из утврђеног чињеничног стања не произилази да су били испуњени услови предвиђени наведеним чланом за ново запошљавање код туженог.

Неосновано ревизија указује да тужени није корисник буџетских средстава, с обзиром да се води у евиденцији корисника јавних средстава Министарства финансија – Управе за трезор под ЈБКЈС 89899, тип КЈС - остали корисници јавних средстава, директни БК - Министарство одбране.

Код изложеног, неосновано се ревизијом указује на погрешну примену материјалног права.

Из наведених разлога, Врховни суд је применом одредбе члана 414. став 1. Закона о парничном поступку, одлучио као у изреци.

**Председник већа - судија
Драгана Маринковић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**